

Womhaj Bóh!

Číslo 6.
7. februara.

Četník 7.
1897.

Serbske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicizhczetni w Budyschinje a so tam dostacž so šchwórtlětnu pšchedplatu 40 nr.

5. njedzela po tšjóh kralach.

Jan. 1, 14.

Šwjedžen tšjóh kralow abo Anješoweho šjewjenja sady naš leži, ale njedzele teho šjewjenja tu hiščeze so. Dženka je pošlednja. Šwjedžen tšjóh kralow chyzsše nam pšched woczi stajicž, kať je so juntrócž našdeho knješowa krašnosć póhanškim tšjom mudrym šjewila a njedzele po knješowym šjewjenju w kšhesčizianškim zyrk-wińškim lěcze steja, so by kšhesčizianam lěto wot lěta š noma tuta krašnosć pšched woczi stajena a šjewjena byla. Tule krašnosć pak chzedža nam wošebje sczenja, wo kotrychž so něť předuje, pošalacž. Šlaj w sczenju na 2. njedzeli po tšjóh kralach runje won steji, „a Jesuš šjewi šwoju krašnosć a jeho wuczobnizy wěrjachu do njeho.“ Š so by kóždy, kiž je w něčizškim šwjatym čašu w kemschach předowanja šlyščať abo domach čital, š nich pošnať šwojeho knješowu krašnosć a so by wo nim rekaťo: wón wěri do njeho.

Moť luby kšhesčiziano! Dokelž je dženka pošlednja tutych njedzel, daj šebi š króťka předy hacž tónle čaš so š nami rošžohnuje, hiščeze juntrócž twojeho knješowu krašnosć pšched woczi stajicž. Na hodownym šwjedzenju je rekaťo: nam je so džěcžo narodžilo, šynu je nam daty; nejšy-li pak w žlobiku ničžo wjazy wohladať hacž čłowške džěcžo, hacž nowonarodženeho šynka, šy woprawdže jara maľo widžať, potom šy mjenje wohladať hacž čzi pastyrjo — woni so š njemu modlachu; potom šy mjenje wo-

hladať hacž čzi mudri — woni džě běchu so š dalokeho rańšcheho kraja na pucž podali a woni wšchať dele panymšchi modlachu so š njemu a wobdarichu jeho; haj, ja tebi praju, nimaš-li wjazy na tutym džěcžatku, potom nje-možeš na šwoju šmjercž spominajo se štarym Šimeonom wyškacž: Něť puščežišč šwojeho wotrocžka, Anježe po twojim šlowje šmėrom, a nješrošymliwne tebi wostanje, so dyrbi to džěcžo byčž šwětlo š roššwětlenju tych póhanow a š kšwalbje teho israelskeho luda.

A něťo šlyšch, so šu čzile wšchizy, na kotrychž špomuich, jara maľo wot knješoweje krašnosće wohladali. Šo chzu šebi škerje lubicž dacž šwjateho Janowe šlowo: My widžichmy jeho krašnosć, jako krašnosć teho jenicžkeho narodženeho šyna wot Wótza pošny hnady a prawdy. Jesušowe žiwjenje ležesche pšched Janowymaj woczomaj; wón běšche tšl lěta doľho š Jesušom kšodžik, běšche widžik jeho džiwny, wo kotrychž lud praji: wulki profeta je bješ nami poštanyl a Bóh je na šwój lud pohladať, běšche šlyščať jeho rěcže, wo kotrychž lud šudžesche: wón wu-čzesche móžuje a niz jako čzi pišmanuwčeni; wón běšche widžik teho horjestanjeneho a běšche pšchi jeho š nješju špicžu pošla byl; haj Jan móžesche prajicž: my widžichmy jeho krašnosć. —

Jan, kiž na Jesušowym klinje šydasche, běšche šwojeho knješowu krašnosć šnadž rješšcho a jašnišcho widžať, dyžli čzi drusy wuczobnizy. Ššlyšch jeno jeho šlowo: Šo šlowo šcziť so čželo. Špodžiwne: to šlowo. Š twojim šlowom ty pošjedacš, so pošnacž dasch šwoje myšle,

šjewisč bwoju wutrobu; psches bwoje błowo je Bóh k nam rěčal, nam bwo najrjenscho šjewit: šchtóž mje widži, tón widži Wótza; ja a tón Wótz bmoj jene. Bóh pať je lubošć, to je Ješuš nam šjewit. Tak je Bóh tón bweť lubowať atd. Jan. 3, 16.; to je Ješuš k nam rěčal. Ješuš Šhrystuš je Bože błowo a — špodžiwna wěz — tole błowo šćini bwo czěło a byndlesche bjes nami — ty nětš rosumišč: Jan móžesche derje prajicž: my widžichmy jeho krašnosć atd.

A tola š wjele wjetšchim prawom dnyžli Jan móžesč ty, móžemy my a dnybimy my wschitzy prajicž: My widžichmy jeho krašnosć. Jan běšche wjele widžil wot knjesoweje krašnosće, my pať wjele, wjele wjazny. Tu je ščhesćizianstwo, tu je ščhesćizianska zyrkej a jeje nětšo skoro 2000 lětne wobštacž přecž njemóžesč a jeje wobšbožaznych mozow njemóžesč bwo smynč a jeje hnady a wješela a trošča polny ewangelij ty rad bjerjesč w wschelaťej šemškej nusy a tyschnosći. Wón pschewodža tebe wot twojeho naroda hacž k rowej. Bomyšl bebi jeno na najwažnišče dny twojeho žiwjenja: na twój ščheženški, konfirmazyški, wěrowanški a šmjertny džen. Ščto by našče žiwjenje bylo bjes Šhrystuša!

Bjes tebe, kať tyschny, bładny
Wostanje našč šemški kšód;
Twój raj bjes tebe je šrudny,
Samknjeny nam kwašny hród,
Bjes tebe je lute mrěče, wuziwanje žiwjenja,
Šunu našče wotšalhicž nóz bjes ranšchob' šwětlenja.

A nětšo wšmi ščhesćizianšku zyrkej přecž š naščeho ludoweho žiwjenja. Ščto wostanje? Wšmi přecž zyrkwine lěto se bwojimi njedželemi, bwojatyimi dnjemi a rěčnyimi čašami; žane hody, žane jutry, žane bwojatti nješbu; wšmi přecž wschě biblije, wschě špěwarške, modleške knihi, wschitke Bože domy š jich k njebješam pokasaznyimi wězemi a š jich šwonami, kiž tebe wolaja do Božeho doma, šo by bwoju nješmjertnu dušchu dať trošchtowacž, powucžicž, pokhostacž, napominacž, rošwucžicž, k pokucž wabicž. Šajki mašch potom hiščeže trošcht, šajke mašch hiščeže wješele w žiwjenju, we wumrjecžu? Šajku mašch hiščeže nadžiju w šemškej, hrěšchnej, šmjertnej nusy?

Luby ščhesćiziano! Budž wješely w šwojej drohej ščhesćizianskej wěre; džerž bwo teje šameje a ty bwo bohaty; ty móžesč prajicž;

To błowo šćini bwo czěło a my widžichmy jeho krašnosć jako krašnosć teho jenicžkeho narodženeho byna wot Wótza polne hnady a prawdy.

Zencž=Šamjenčzanški.

Pschekupž a rěčer.

(Šokracžowanje.)

Hacž runjež teje pišmje na šćenje wišajšchkej, dha běšche tu tola kšetre žiwjenje w forczmje, a to čim bóle, dofelž šady w kucžiku herz na hušlach dželashče. Šunje šanošcha nowy přylaty kuf, a wschitzy herjekarjo a čzi, kotšiz běchu bwo hižo trochu docžahnyli, teptachu k temu š nohami abo š pjašćomaj wo blido pjerjechu.

Hdyž běšche hara najwjetšcha, wotewrichu bwo durje a wješylaj hólzaj do jštwy šastupišchtaj. Ma hłowje mějesche kždy wulki kulowaty klobuť š dolhim pjerom. Šabat mějeschtaj š dobreho plata šchity; rukawaj běchu pola jeju šabatkow roššchězšpienaj a po boku mějeschtaj blyšchčazny mjecž.

„Š wotkal štaj pschilečžikoj wój zusať ptacžkaj?“ woprašča bwo jeju forczmar.

„Š, kmóšjiko picžolka“, wotmolwišchtaj jemu, „š daloko

pschindžemoj a daloko chžemoj“, a to prajiwšchi bwojšchtaj bwo ša blido k rěčerzej a k pschekupzej.

„Nó, to čzi dnybjal tež žiwny čłowjek wuhudacž“, šmėjesche bwo forczmar. Duž jemu prajeschtaj: „Pschindžemoj š Wulkeho Wobšyka a chžemoj do Praha na wyšoku šchulu; najpriedy pať chžemoj bebi pola tebe hiščeže karancžk porjedžicž dacž.“

„Do Praha?“ šarěča rěčer, kotryž běšche kěžbliwje na rošrěčowanje pošluchal. „Do Praha chžetaj? Wot tam bwojšchtaj, tam budžetaj tež Šuša blyšchecž! To dha je mužik, to dha je předať, šo by nochžyl nihdy rjez! Přenje je jemu štajnje wěrnosć. Šak k njemu běhaja, hdyž wón předuje; wjetšchi džel měšta je w šemšchach. Žyła Praha šteji k njemu. Teho dla bebi tež nichtón nješwaži, jemu ani włóška šhibnyč, kať rady bychu tež chžyli; woni bwo boja, šo by bwo jim hubjenje šeschlo. Šižo na lěto je psched šudom pobyl a tam šu jemu se šmjercžu hrošili, jeli šo dale tak wucži. A wěšče wy tež, kať je wón wotmolwik? Šalle: Ša chžu wěrnosće, kotrež šu w šwojatyim pišmje napišane, hacž do šmjercže šajitowacž, dofelž wěm, šo wěrnosć wěcznje wostanje a šo ma wona dobyče, a jeli hnady psched Božim woblicžom namašam, mi kšonu šwawneho šwědka wěrnosće špožčzi.“

Še špodobanjom pošluchachu wucžomzaj a pschekupzaj na to, ščtož rěčer powjedashče. To džě bě tež jich myšl.

„Wny rěčicž kať šprawy pschecžel wo Šušu a wo wěrnosći“, džesche Arnoldž knjes a poda rěčerzej ruku, š tym wuprajiwšchi, šo wón šam tež tak myšl.

„Šaj“, džesche tón, „žyle lětko bwo pola njeho wufnyl; ščto mi to tak špodžiwnje hladacž, lubi ludžo? Džiwna wěz wschaf je a wostanje, hdyž bwo wobronjeny čłowjek š wědomosćemi šapara; njeje temu tak? Šawěšče bny hiščeže dlěje w Praha wostať, hdy mi nan njeby wumrjel. Tola teho dla dnybajch domoj. Nětšo bwo šjero šašo š mjecžom šaměnil.“

Dale a bóle bwo šapocža tole towarštwu rošrěčowacž, dofelž běchu wschitzy teje šameje myšle. A hdyž jich šwony š wěže na dompuč pominaču, šamknjenje forczmow šajšoniwšchi, džesche Šipščan: „Šawěšče, lubi ludžo, to běšche mi pětny wjecžor! Šak kšětšje je bwo nam tola čaš minyl! Ša jutšichim pojědu šašo domoj do Šipška; wój pať, lubaj bratrať, džesche k wucžomzomaj, pschindžtaj mi jutšje na wjecžor šašo šem, a tež wy, rěčerjež wujo, je-li šče hiščeže w Draždžanach; chžemy bebi na pučž hiščeže karancžk porjedžicž dacž. Šak dolho měječe bwo rjenje!“

Wschitzy prajichu bebi š ruku božemje: pschekupzaj, rěčer a wucžomzaj. Arnoldž nan pschewodžesche hiščeže šwojeho pschecžela kruč pučža a džesche k njemu, bwo wot njeho dželiwšchi: „Ma nowy tydžen pojědu se šwojimi tworami do Žitawy; to je čzi tež štrajšny pučž! Bny bwo wješeliť, hdy bny hižo šašo čerstwy a čžily domoj byl. Šalěto pschindu k tebi do Šipška. Šak dolho wostať w Božim mjenje, ty a twój dom!“

„Pschewodž tebe Bóh po pučžu a špožč namaj, šo bwo šbožownje w Šipštu wohladamoj!“ Šele pschecža wuprajiwšchi, pschecžel š Šipška na šwoju hošpodu doňdže.

II.

Šuj je šymšeho šamjenja.

Š šajškej Šchwizy njedaloko Šchandawow na nětčžišchich čžěškich mjesach je wyšoka hora, kotraž bwo na šymu jako přenja do šněha šawali, a teho dla narjeknychu jej „šymšta hora.“ Šóbla njeje je hluboki dol. Šam běšche wokoło lěta 1400 hiščeže lěšna džiwina. Włózne, wot štaroby šeschěrene jědle a šchmreki wupšchěščěrachu tam šwoje hałošy. Šenož tam, hdyž běchu šurowe wětry, abo šněhony mjecžel abo štaroba lěšne hobory špowalale, šbėhajšche bwo mlodžina k šwětku. Wšchelata šelina běšche tam šobu wuroštkla. Š hlubokich ščkalobijnach, kotrež lěš a škalne hory pschecžahowachu, roščesche pódla hušteje šchěžšny tež wšchelata čžernina, š kotrejež čžasto wódna ptacžina š dnybawym ščlawrjenjom wulečzi, hdyž běšche bebi džiwje šwinjo pučž forczšo psches hušćinu a čžerninu pschedobyl.

Dobru krocžel dale pluškotashče rěčka Šěrnicža. Wyšoke škaty čžahachu tu wodže pučž a teho dla šhwatašche dale do doła; hdyž pať bwo dol šchěriesche, tam běžesche woda pomalšcho a šmėnišcho dale. Ššchi rěčžynny bryošy běšche hubjeny pučž. Šusto došč bny tam w blěče težazny wostali abo konje njebychu wós š hlubokje džern wucžahnyčž móhle.

Tónle hubjeny pučž běšche jenicžka dróha, kotraž wot Šandawow psches tule lěšnu džiwinu do Šužizy a do Čžech wjedžišche. Štrach

a hubjenstwo tam puczarwariej a wosam hrozesche, dofelz besche pucz dosez hubjenu, bole pak hischeze psches rubjeznich ryczerjow, kotriz bechu febi tu na nahle staly swoje hnesda natwarili. Po dolhim bedzenju besche drje so Arustejn, kotriz besche hnydom pschi drösh natwarjenu, wot meschczanow roslamal; tola pol hodziny. dale stejeche hischeze „Symfki abo rapaczi kamjeit.“ Senoz s wulkej czjodu wobronjenych fluzomnikow mözachu febi pschekupzy a wifowatszy knjesojo swazicz, swoje tworj po tutej drösh do Sakskeje domoj dowjesz. Sewak by jich rapak se Symfkeho kamjenja do swojich pasorow dostal.

Teho rubjezne hnesdo besche derje sfhowane a derje wuthowane. A njemu wjedzische wot nam snateje dröhi poboczny pucz, kotriz bechu konje trochu rosteptale. Tonle pucz dzjeiche psches staly, blöta a czemny les. Blisko psched hrodom winy so tonle pucz do wufkeho, nimale se wischech stron wot nahlych wysokich skalow wobdateho doła. Wot tam posbchny so symfki kamjeit nimale runje s hlubiny tak wysoko, so mözeche psche wisch feboje kamjeitne bratija shladowacz. Sorkach na teje nahlej kamjeitnej wyschjine besche febi ryczer Wjell swoje hnesdo natwaril, wot tam sleczi kaz rubjezny ptak dele na smernych puczowarjow, kotriz po drösh pschiczahnychu.

(Pofraczowanje.)

Ty a twoja duscha.

Po F.

Schto masch a schto by ty?

I.

Masche zadanja a jich dopjeljenje.

Közdny czlowjek ma swoje pscheczja a zadanja. To reka, won febi po neczim zada, schtoz won nima, a hdyz je to zadanje kublö dostal, febi won dale po neczim druhim požada. Won mjenujzy po neczim sa tym pschidze, so je to, wot kotrehoz je febi polne spokojenje lubil, jeho sjebalo. Duž dze dale do predka. Duž wischak tych pscheczow a zadanjow zenje konza njeje. A tajkich zadanjow pola wysokich ludzi njenje njeje hacz pola khudych.

Tola by wopak bylo, hdy bychmy febi myslicz chzpli, so fu febi wischitzy ludzo w tym nastupanju runi. O ne! Woni fu ludzo, kotriz fu powshittownje k merej a k spokojnosczji döschli a kotrych pscheczja fu bole na podlanske wözy slozene. A woni fu drusy, pola kotrych so wschitko wjerczi a kotriz kami njewjedza, schto chzedza, a jenož wjedza, so chzedza neschto druhe dozpicz hacz to, schtoz maja. A bjes nimi fu safo tyhazy druhich. Podomni fu woni jenož w tym, so chzedza sbozowni bycz. Praschenje jenož je, fak möze czlowjek bywacz, schtoz hischeze njeje a po czimz febi zedzjwje požada. Evangelij abo fchesczjianska wera dyrbi na tole praschenje wotmolwicz. Alle hdyz my ju s wopredka s boka wostajimy, dyrbi közdny, kotriz czlowjekow snaje, njech je fchesczjijan, Hindu, Turka abo schtozkuliz chze, pojnac, so wobbedzenstwo a wuziwanje seimskich kublow fame na febi czlowjekow hischeze sbozownych njeczjinitej. W narodnej wobrasowej galeriji w Barlinje wulki wobras wiša; jeho podpišmo je: „Sonjenje sa sbozom.“ Na tutym wobrasu wohladasch mlodeho muža, kotrehoz wobliczo wschak je rjane, ale psches fwetne staroscze a zadoscze sestarjene. Won na wysokim konju bedzi a swojeho konja pohonja, so by psches czelo mlodeje holzy bezal. To jeho njestara, so fu ta, kotruz je won dawno hjo snutskownje saniczil, so tež swontownje rostepze; pschetož psched nim steji duch sboza a jeho k febi wabi s wulkej möschnju stoteho. Sa tym so ton mlodzeitz w swojej zadosczjivosczji njeprasah. Won tež sa tym njepschidze, so je bjes nim a bjes tym stotym zalostna hlubina, kotraz jeho pozrje. Tajki nehde je ton wobras. Won je wescze se ziwjenja wsaty. To je westa wöz, so to zenje sboze bycz njemöze, k kotremuz nechto psches njesboze druhich döndze. Sdyz knano nechto mlodu holzu sawjedze a potom ju w hubjenstwie a sadwelowanju bedzo wostaji, to jeho sbozowneho czinicz njemöze, hdy by runje wjele tykaz pjenjes pschi hraczu dobyl. Alle sto tyhazy na žane waschnje k sbozu njepomhaja, tež tehdom niz, hdyz fu so pjenjes na czekne waschnje nahromadzile.

Bohatstwo drje möze möz bycz; na žadny pad pak fame na febi sboze njeje. Rosdzjele bjes czlowjekami fu jara hluboke, a wone na prenim mescze we wobbedzenstwie njeleza. To so we, wulka khudoba je njesboze. Hacz so pak psches bohatstwo wjazy czlowjekow njesbozownych a schch njeczjini, hacz psches khudobu?

Wo tym möhlo so poroczecz. Tak wjele je westa, kaz wjelezkuliz mözesch febi sa pjenjes kupicz, — sboze febi kupicz njemözesch. Czi, kotriz fu na hrodach a we woschbnych khözach hušto wobkhadzeli, s jentym hlošom wobkwedczuja, so fu woni tam, hdyz je najwjetschi bluchcz, sboze najmjene namakali. Suntröcz je wuczenny muž wuprajil: „So by ty kubla tuteho fweta jazpil, trjebasch jenož na tych pohladacz, kotriz je wobbedza.“ Temu my njepschihlojemy, dofelz je tola kus wjele prajene. Alle so wobbedzenstwo, wysoki schtant, czescz czlowjeka sbozowneho czinicz njemöze, közdny we a nichto precz njemöze. Alle schto czini naš netko sbozownych? Wo tym praschenju dale poroczimy.

(Pofraczowanje.)

Zadanje po Jesuhowej huadze.

II.

Sloš: Na Boha so spusczecz mamy,
Sa netk moje swjaski snaju,
Niz mje twjerdze wobdawaju,
Jesu, kmil so nade mnu;
Hrechow rjeczas czeski noschu,
Wumoz mje s njoh, to cze proschu,
Pomhaj mi sam slabemu!

Se spanja hym wubudzeny,
S twojim slowom pokhostany,
Kaz hym febi safluzil;
Kschczenski slub je rostorchjenny
Wot fwedomnja wobskorzenny
Dzeczatstwo hym sahubil.

A semi padnu, tebje koschu,
Luby sbözniko, cze proschu:
Wsmi wisch hrechi wote mnje,
A twojim ranam pschitkad safo,
Wuczil löhke smyslenje.

Pomhaj mi sam k wufwjeczenju,
A žorku huady, k swjekelenju
Psches twoj' hórke czerpjenje;
Moja duscha je schczje pusta
Polna fweta, hreschnoh löschta:
Proschu, Jesu, wuczilcz mje!

Sapoczatt noweho ziwjenja.

III.

Sloš: O fak sbözni fu czi lubi.

Netk cze njem'zu wjazy studzicz,
Jesu, ne, ja chzu czi slubicz,
So twój fwerny wostanu,
Hrechi chzu ja fweru hidzicz,
Krucze so se fwetom bedzicz,
So tam sböznoscz dostanu.

Nihdze nimam wjazy radošč,
Nihdze žadny troscht a zadoscz,
Hacz, mój Jesu, pschi tebi:
Wschednje moje hrechi noschsch,
Wötza huadu sa mnje proschsch,
Mer mam s teho w wutrobi.

Sböznika khwal, moja duscha;
Teho czesczicz so czi sluscha,
Schtoz be prjedy sapomnil;
Netk je czaš, so so jom' podasch,
Temu dzak, czescz, khwalbu dodasch;
O so by to wopomnil!

Jesuša chzu czesczicz netko,
Schtoz fei žada czinicz wschitko
Zato fwerny wuczobnik,
Teho fchiz chzu noschcz slubicz,
Wschitke fwetne löschty shubicz,
Chzu bycz jeho wuczobnik.

Njech mje czehnje twoja króna,
 Riž ja, Jesu, i twojoh' tróna
 Po bédženju herbujú;
 Hdyž ja tebje a ju snaju,
 Moje myšle požadaju,
 So śwět bórny pschewinu.

Sa psched fmierežu njetšhepotam,
 Eso toh' póbła njenastrožam,
 Riž je plabosež, khoroseže;
 Ně, ja myštam i pobožnymi
 A Jesušej, ja pońdu i nimi,
 Hdyž wjaz' wócžo njeplacze.

Ernst Delaß.

Wšhelake i bliska a i daloka.

Nam wěseže pschilubjene wobrašy bohuzel hiščeže doschle njejšu. Hacz je kńehowe sawěčeze' teho wina, my njewěmny. Duž dyrbinny lubych cžitarjow na pschichodny tydžeń trojchtowacž.

Pschedšynda rataršeho swjajsta i Ploey je šańdženu šobotu w Budyščinje pschednoscht wo „nětčyšichich wobštejnošezach ratarštwia a nušnych žadanjach sa pschichod“ džeržal. Šhromadžijna běšče wot něhdže 1700 ludži wopytana a wšchitzy šlawnemu rěčnikej pschiblošowachu. Pschetož to je wěsta wěz, so sa ratarjow w našchim cžajšu rōže njetčēja a so dyrbi šo jim pomhacž. Hdyž ratarjo, kiž šu tola nušny podložk stroweho ludoweho rošwivanja, šlabnu, potom šo rjaneho pschichoda nadžecž njetřebamy. Duž je našche pschecze, šo bychu prawje bórny dobre šłowa a myšle nušne pomocne šuttki sa našche ratarštwu wupłodžile.

Lubijši wotrješny škulski inspektor Zimler, kiž ma tež wšhelake šerbške škule w šwojim dohladowanju, šo 1. haprleje do Šipsta pschepadži. To je sa njeho wulke počeseženje, hdyž šo jemu Šipščanski krajny wotrješ posticži, dokelž šebi tōnle wotrješ po šwojich wobštejnošezach wošebitnych mozow a darow žada. Na jeho město w Lubiau štupi knješ Bach, kiž běšče hacž dotal je škulškim direktorom w Rišy.

Zyrkwinske prijdštejerštwu Pětrowškeje wožady w Budyščinje je, kaž je w němšich „Budyškich Nowinach“ šjewilo, tež wo tym w šańdženym lěcže wabjene psches žadanje w „Šserbškich Nowinach“ wuprajene wo tym jednał, kak mohło duchownej nušy w mēšče bydlaznych Šserbow wotpomhacž, kotšž žaneho šerbškeho kemščenja w mēšče nimaja a šu teho dla nušowani do Michalškeje zyrkwije šhodžicž, i tym pak Šserbam, do Michalškeje wožady šluschazym, mēštna w Božim domje bjerjeja. Nunjež je i teho pōšnacž, šo maja mēščežanšy Šserbja horže požadanje po šerbškich kemščenjach, dokelž do Michalškeje zyrkwije šhodža, hdyž tež hacž dotal i šrutym žadanjom w šwojej wěrnosčzi psched Pětrowške zyrkwinske prijdštejerštwu štupili njejšu, je tola tamne prijdštejerštwu cžiseže šwonkownje — a my dyrbinny prajicž je šymnej wutrobu — tule myšl wotpokasalo. W štarych aktach je dže šo namakalo, šo šu Šserbja i mēšta do Michalškeho Božeho doma, hdyž chzedža šerbške předowanje šlyšhecž, pokasani. Šcho dha pak to druhe rēka, hacž šo šmēdža tam šhodžicž, hdyž je tam ruma, ale na žane waschne w tym najmješšche prawu njeleži; hdyž Michalšy wožadni šwoju zyrkej šami trjebaja, kaž to nětkole je, potom tale šestarjena myšlicžka i aktow wumudrjena wšchu placžiwosčž šhubi. Pschicžinka wšchal šo bórny namaka, hdyž šo něšcho njecha. Ale našchim Šserbam i najmješšcha sa něšcho njedžel juntrōcž šerbške předowanje špožecžicž, šchož bychu wokolni šerbšy duchowni rad wobstarali, wo tym w tym wobšamknjenju ani rēče njeje a duž dyrbi šo šdacž, kak by šo wo tym ani ničžo nješpomnilo. Šo někotšy Šserbja Michalškeje wožady i tamneje štrony do noweje němškeje zyrkwije ke mišči šhodžu, je šezehwš teho, šo šo boja, šo w Michalškej ruma njenamakaja. Duž je dživnušchka wēz, hdyž šo zyrkwinske prijdštejerštwu na to powola, šo tež Michalšy wožadni do mjenowaneho Božeho doma šhodža.

22. mērza tuteho lēta dokonja šo runje što lēt, šo šo našch nješapomnity šhežor Wylem I. narodži. Šon džen budže šo po našchim žylym wōtžnym kraju šwjecžicž. A wēščež tež žana wutroba wōtežinšy šmyšleneho šyna našcheho wōtžneho kraja šymna wōštacž njemōže, hdyž šebi na teho horzolubowaneho šchēdžimža na šhežor-

škim štronje myšli, kiž bēšche woprawdže wōtž šwojeho luda, kotrehōž hešlo bēšche: „Wšchitko i Bohom! Ludej dyrbi šo wēra šdžeržecž!“ Hdyž je wōn tež wōt naš šchol k wēčnemu mērej po dolhim šprožniwym žiwjenju, jeho wopomnecze žive bjes nami wōstanje a džakomnosčž jeho luda šo tež wēšče na rjane waschne na 100 lētym dnju jeho naroda pokaže.

13. a 14. wulkeho rōžka je šo šthadžowanika šhromadneho pomocneho šwojasta sa wobohich Armeniškich w Barmenje mēla. Š radosčžu šu šebi tam prajili, šo šo pschezo a bōle wutroby šahorjuja sa hubještwu našchich šchesečžijanskich bratrow a šotrow, a šo je šo dotal w našchim wōtžnym kraju 631000 hr. nawdalo, ale pschi tym wšchal šebi šamjelcžecž njemōžachu, šo je to pschezo hiščeže jara mala šcherpatka sa našch daloki a šchēroki wōtžny kraj, hdyž je na pschiklad mala Šchwajžarška šama 600000 frankow nahromadžila. A šcho je to wšchitko do wulkeho morja nušy, hdyž n. psch. na 300000 šyrotow na našchu šmilnosčž cžaka, hdyž je i džēla bjes wobohimi ludžimi w jenej krajnje tyfus psches hlōd wudyrił, šo je w tej jenej provincy něhdže 100000 hrinnow k wotwobrocženju wulkeje nušy trēbnych? Šo maja našchi lubi Šserbja cžoplu wutrobu sa tu wulku nušu, nam kōždy tydžeń šwitowanika dobrowōlnych darow wopokajuje, kotrež naš nadžijomnje tež dale w našchim kopjenje pschewodžuje.

Nětk? abo hdy?

Na šwonkownym boku zyrkwije w B. je štary cžajnikowny žyfernik a špody njeho šteja te šłowa: „Nětk? abo hdy?“ Škōždemu žyfernu, kiž nimo dže, kōždemu džēšcžu, kiž špody njeho delkach hraje, kōždemu cžlowješej štaji ta štara wulka zyrkej to praschenje: Nětk? abo hdy? Šon cžajš prjecž lecži; cžajnik pikoze pak twoje šbože abo twoje škaženje. Šodžinške bicže wōšnamjenja pak twōj bēh k njebješam, pak k heli. D šhwataj k Šhryštušej; wšmi teho šbōžnika k šebi; wobšimaj jeho; dowēš šo jemu; Šhryštuš cži pschiwola: „Bōj te mni!“ A we wumrjecžu budže wōn pola tebje a Bōh budže tebi hnadny.

Šendželški njewērijazy Šhateris na šmjertnym ložu praji, šo chze šwoje šamōženje 600,000 hrinnow wucžinšaje temu wotkajacž, kiž by k jeho šmērowanju dopokasal, šo žana hela njeje. Šeho šwēdomnje bēšche w tym šhutnym wōtomknjenju wotucžilo, ale myšle jemu mēra njewōštajichu, šo je-li Bōh je, wōn te hřēchi njekhoštane njewōštaji.

Dališche dary sa wbohe armeniške šyroty:

Š Michalškeje wožady:	
mēščežanška Šserbowka pschi woprajenu	6 hr. — np.
Šańža P. w Budyščinje	6 " — "
M. w Dobrušchi	1 " — "
šti šerbške pacžerške džecži	4 " — "
K. w Nowych Cžichonzach	1 " — "
Šandrij K. na Židowje	1 " — "
M. L. w Šenkežach	4 " — "
šhromadže: 23 hr. 50 np.	
Š Malešchanškeje wožady:	
Micžka w Malešchezach	3 " — "
Š Budyšchintškeje wožady:	
Šot dweju njemjenowanemu i Budyšchinka	2 " — "
Š Porschiškeje wožady:	
M. N. i Porschiž	10 " — "

Wšcho šhromadže: 43 hr. 50 np.

Šsmilnym daricželam w mjenje wobohich šyrotow najwutrobnišchi džak praji

J. Gōlcž, šarač.

„Pomhaj Bōh“ njeje jenož pola šnjesow duchownych, ale tež we wšchēch pschedawarňjach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na šchtwōrcž lēta placži wōn 40 np., jenotliwe cžička šo po 4 np. pschedawaju.